



## नेपाल सरकार राष्ट्रिय भूमि आयोग

ताहाचल, काठमाडौं

पत्र संख्या:- ०७९/८०

चलानी नं.- ४३५

फोन नं. ०१-५३१३९३५

मिति: २०७९/१२/२१

श्री राष्ट्रिय भूमि आयोग,  
जिल्ला समिति (सबै) ।

विषय: निर्णय पठाईएको सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने क्रममा राजस्व असुली सम्बन्धमा विभिन्न जिल्ला समितिहरूबाट द्विविधा भई यस आयोगमा निकास निर्देशनका लागि सोधी आएकोमा यस आयोगको मिति २०७९/१२/१७ मा बसेको बैठकले देहायबमोजिमका निर्णय गरेकाले आवश्यक जानकारीको लागि पठाईएको व्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध छ ।

### निर्णयहरू:

"विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धमा राजस्व सम्बन्धी व्यवस्थाबारे विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ६ को खण्ड (घ) मा 'तत्कालीन आयोग, समिति वा कार्यदलले तोकेको दस्तुरको किस्ता बुझाउन बाँकी रहेको जग्गा भएमा बाँकी किस्ताको रकम दाखिला गराई श्रेस्ता वा जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा लागू गराउनका लागि जिल्ला समितिले निर्णय गरी सम्बन्धित मालपोत कार्यालयलाई लेखी पठाउनु पर्नेछ' । बाँकी किस्ताको रकम असुली गर्दा मालपोत कार्यालयले चालू आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि निर्धारण गरेको न्यूनतम मूल्याङ्कनलाई आधार मान्नु पर्नेछ' भन्ने उल्लेख भएको छ । सोही खण्डको स्पष्टीकरणमा 'बाँकी किस्ता भन्नाले तत्कालीन समयमा जम्मा तिर्नुपर्ने रकमलाई शतप्रतिशत मानी तिरेको रकमको प्रतिशत घटाउने र तिर्न बाँकी प्रतिशत हालको न्यूनतम मूल्याङ्कनको आधारमा हुन आउने रकम एकमुष्ट असुल गर्नु पर्नेछ' भनी स्पष्ट पारिएको छ । यस सम्बन्धमा थप प्रष्टताका लागि राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति झापासमेत बाट पत्राचार भई आएकोमा देहाय बमोजिम गर्नका लागि सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने ।"

- क) विगतका आयोग, समिति र कार्यदलले तोकेको सम्पूर्ण दस्तुर चुक्ता गरिसकेको भए कुनै पनि दस्तुर लिनु नपर्ने ।  
ख) विगतका आयोग, समिति र कार्यदलले तोकेको कुनै पनि दस्तुर नतिरेको भएमा सो दस्तुर तत्कालीन जग्गाको रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको कति प्रतिशत हो भन्ने यकिन गरी चालू आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको सोही प्रतिशतको आधारमा सम्पूर्ण रकम निर्धारण गरी असुल गर्ने ।



नेपाल सरकार  
राष्ट्रिय भूमि आयोग  
ताहाचल, काठमाडौं

पत्र संख्या:- ०७९/८०

चलानी नं.-

फोन नं. ०१-५३१३९३५

ग) विगतका आयोग, समिति र कार्यदलले तोकेको दस्तुरमध्ये आंशिक दस्तुर तिरेको भएमा सो दस्तुर जग्गाको रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको तत्कालीन न्यूनतम मूल्याङ्कनको कति प्रतिशत हो भन्ने यकिन गरी चालु आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको आधारमा बाँकी प्रतिशत बराबरको रकम निर्धारण गरी असुल गर्ने ।

घ) विगतका आयोग, समिति र कार्यदलले तोकेको दस्तुर रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको प्रतिशतको आधारमा तोकिएको भएमा तिर्न बाँकी दस्तुर कायम गर्दा चालु आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको प्रतिशतको आधारमा निर्धारण गरी असुल उपर गर्ने ।

ङ) विगतका आयोग, समिति र कार्यदलले दस्तुर तोक्दा प्रतिशत उल्लेख नगरी एकमुष्ट रकम तोकेको भएमा सो रकम सो आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको कति प्रतिशत हो भन्ने यकिन गरी चालु आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको सोही प्रतिशतको आधारमा निर्धारण गरी असुल गर्ने ।

च) राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति झापाको प.सं. २०७९/८० च.नं. १९१ मिति २०७९।१२।१४ को निर्देशन पाउँ विषयको 'क' नम्बरमा 'विगतका आयोगमा सम्बन्धित व्यक्तिले जग्गाको मूल्य रु. ६,२००।- लेखिएको र अर्को महलमा ६२०।- असुल लेखी प्रथम किस्ता लेखिएको अवस्थामा अब निजले बुझाउन बाँकी रकमको निर्धारण कसरी गरिन्छ?' भन्ने प्रश्नमा जग्गाको तोकिएको दस्तुर सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी कार्यनीति २०५६ (द्वितीय संशोधित सहित) दफा ३ (३) अनुसार रु.६,२००।- तत्कालिन रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको मूल्याङ्कनको दफा (क) अनुसार २५ प्रतिशत हुन आउने देखिन्छ । रु.६,२००।- लाई शतप्रतिशत मान्दा सोको प्रथम किस्ता रु. ६२०।- बुझाएको हो भने निजले बुझाएको रकम १० प्रतिशत र बुझाउन बाँकी रकम ९० प्रतिशत हुन आउने देखिन्छ । अब बाँकी रकम बुझाउनु पर्दा- चालु आ.व.को रजिष्ट्रेशन प्रयोजनका लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको २५ प्रतिशत रकम निर्धारण गरी सो लाई शतप्रतिशत मानी बाँकी ९० प्रतिशत हुन आउने बराबरको रकम एकमुष्ट असुल गर्न निर्देशन दिने ।

छ) राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति कन्चनपुरको प.सं. २०७९/८० च.नं. ७५ मिति २०७९।११।०३ को पत्रमा- विगतमा बुझाएको दस्तुर सम्बन्धमा जग्गा धनी पूर्जामा दस्तुर रकम बुझाएको उल्लेख गरिएको तर सो दस्तुर बुझाएको अभिलेख यकिन गर्न नसकिएकोले साविकमा दस्तुर बुझाएको भनी व्यहोरा ग्रहण गर्न द्विविधा भएको उल्लेख गरी आयोगको निर्देशन माग भएकोमा विगतका आयोग, समिति र कार्यदलको बाँकी कामको सन्दर्भमा त्यस्ता निवेदकहरूले तोकिएका शुल्क बुझाएको/नबुझाएको सम्बन्धमा तत्कालीन आयोग, समिति र कार्यदलका गठन आदेशहरू, बैठकका निर्णय पुस्तिका (माइन्युट)हरू, राजस्व तिरेका रसिदहरू, राजस्व असुली रजिष्ट्रर, बैंक स्टेटमेन्ट, लालपूर्जा र जग्गाधनी दर्ता श्रेस्तामा उल्लेख भएका रकमहरूका साथै सोही लालपूर्जामा उल्लिखित क्षेत्रफलका जग्गामा अन्य जग्गाधनीसँग लिएको राजस्व रकमसमेतको तुलनात्मक अध्ययन गरी राजस्व पूरा वा आंशिक प्राप्त भएको वा नभएको यकिन गरी उपलब्ध भएसम्मका कागजातलाई प्रमाणको रूपमा संलग्न राखी नियमानुसार आवश्यक निर्णय गर्न सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने ।"

  
०२/२९

(इन्दिरा आचार्य)

उप-सचिव